Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Kirjallinen asiantuntijalausunto

Eduskunta
Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Asia: E 84/2020 vp Valtioneuvoston selvitys: Euroopan komission tiedonanto Vuoteen 2030 ulottuvasta biodiversiteettistrategiasta - Luonto takaisin osaksi elämäämme

MTK kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä asiassa. MTK toteaa asiasta seuraavaa:

MTK kannattaa luonnon köyhtymisen pysäyttämiseen liittyvää päätavoitetta ja pitää biodiversiteettihaasteiden ratkaisemista tärkeänä myös EU-tasolla. MTK on kuitenkin erittäin huolissaan maa- ja metsätalouteen sekä biotalouteen liittyvien näkökulmien kapeudesta Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan (European Green Deal) sisältyvässä EU:n uudessa biodiversiteettistrategiassa. Maa- ja metsätaloutta ei pidä käsitellä kapeasti vain luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta, sillä niillä on ratkaiseva merkitys YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

MTK kritisoi voimakkaasti sitä, että laajasti hyvinvointia tuottavan luonnonvarojen kestävän käytön merkitystä ei ole EU:n uudessa biodiversiteettistrategissa tunnistettu. Pääosin rajoitelähtöinen strategia on merkittävä riski vastuullisen maa- ja metsätalouden mahdollisuuksille tuottaa ja edistää kestäviä ratkaisuja erilaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin sekä Suomessa että EU-tasolla.

> *MTK:n muistuttaa, että kestävää kiertotaloutta ei ole ilman kasvavaa biotaloutta. MTK pitää tärkeänä, että Suomen kannassa kiinnitetään asiaan erityistä huomiota.*

MTK korostaa luonnon hyvän tilan olevan MTK:n edustamille, suoraan luonnonvaroihin ja ekosysteemipalveluihin perustuville elinkeinoille sekä maanomistajille ratkaisevan tärkeä asia. Luonnon monimuotoisuutta turvaavaan ja edistävään toimintaan tarvitaan kuitenkin kunnianhimon lisäksi myös realismia ja tasapainoista kokonaiskuvaa. Ympäristöllistä kestävyyttä edistettäessä on huomioitava myös taloudellinen ja sosiaalinen näkökulma.

> *MTK katsoo, että kokonaiskestävyyden ajatus ei uudessa strategiassa toteudu, minkä vuoksi Suomen on peräänkuulutettava sitä voimakkaasti omassa kannassaan.*

Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sisältyvien eri strategioiden keskinäiset suhteet ja rajanvedot ovat MTK:n näkökulmasta katsottuna edelleen osin epäselviä ja kokonaiskestävyyden tavoitteen kannalta merkittäviä riskejä sisältäviä. Biodiversiteettistrategian kanssa samaan aikaan julkaistiin maataloutta ja eurooppalaisen ruoantuotannon kestävyyttä käsittelevä Pellolta pöytään -strategia.

> *MTK pitää välttämättömänä sitä, että EU:n biodiversiteettistrategiaa koskevaan E-kirjeeseen sisällytettävät maataloutta koskevat kannat ovat yhdenmukaisia Pellolta pöytään -strategiaa koskevaan E-kirjeeseen sisällytettävien kantojen kanssa. Koska yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) uudistuksen yhtenä keskeisenä tavoitteena on parantaa maatalousluonnon monimuotoisuutta myös elinkeinon kilpailukyky*

huomioiden, erilliselle ohjaukselle biodiversiteettistrategian kautta ei ole tarvetta. Suomen kannasta tulee selvästi ilmetä, että maatalouspolitiikassa tarvitaan kansallista joustoa paikallisten olosuhteiden huomioimiseksi, jotta toimenpiteet ovat mahdollisimman tehokkaita ja asianmukaisia.

Eri EU-strategioiden rooliin ja merkitykseen liittyen MTK nostaa erityisesti esiin EU:n metsästrategian, joka julkaistaneen alkuvuonna 2021. MTK pitää erittäin tärkeänä, että metsiä koskevia tavoitteita ja politiikkoja koordinoidaan EU:n metsästrategialla eikä vain rajattuja lähestymisnäkökulmia painottavalla EU:n biodiversiteettistrategialla. Muussa tapauksessa kokonaiskuva metsien merkityksestä hämärtyy. MTK huomauttaa asiaan liittyvän olennaisella tavalla myös sen, missä toimielimissä tai työryhmissä biodiversiteettistrategian toimeenpanoon tarvittavia tarkempia linjauksia aletaan työstää.

MTK edellyttää Suomen ottavan kannan, jonka mukaan esim. erilaisten määritelmien ja ohjeistusten tekeminen on osoitettava pysyvän metsäkomitean tehtäväksi sen sijaan, että asioita käsiteltäisiin komission ympäristöpääosaston alaisuuteen kuuluvissa työryhmissä.

Lisäksi MTK pitää välttämättömänä sitä, että Suomi ottaa EU:n metsästrategiaan liittyen kannan, jonka mukaan biodiversiteettistrategian linjauksilla ei pidä vähentää metsästrategian mahdollisuuksia toimia metsiä koskevia tavoitteita ja politiikkoja koordinoivana välineenä. Lisäksi Suomen kannasta on ilmettävä edellä todettuun viitaten se, että esim. erilaiset määrittelytyöt – siltä osin, kun niitä ei tehdä kansallisella tasolla – annetaan vakiintuneiden ja hyväksyntää nauttivien, metsäasioita jo pitkään käsitelleiden toimielinten tehtäväksi.

EU:n metsästrategiaan liittyvien kannanottojen ohella MTK korostaa voimakkaasti toimivalta- eli kompetenssikysymyksiin liittyvien asioiden olennaisuutta nyt käytävässä keskustelussa.

MTK vaatii, että Suomi ilmaisee kannassaan selkeästi metsäpolitiikan kuuluvan lähtökohtaisesti kansalliseen päätösvaltaan. Suomen ei pidä hyväksyä sitä, että tästä lähtökohdasta miltään osin poiketaan EU:n uudesta biodiversiteettistrategiasta johtuen tai siihen liittyen.

EU:n metsästrategian rooliin ja sitä koskevaan kansalliseen kannanmuodostukseen sekä toimivaltakysymyksiin liittyen MTK muistuttaa aiemmassa, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa käsitelleessä E-kirjeessä (*E 61/2019 vp*) esiin tuodusta Suomen kannasta: ”*Suomi katsoo, että metsiä ja metsäsektoria varten on laadittava vahva, itsenäinen ja kokonaisvaltainen strategia. Strategian tulisi parantaa metsiin ja metsäsektoriinvaikuttavien aloitteiden politiikkajohdonmukaisuutta ja kattaa koko metsäsektorin arvoketju metsien kestävän hoidon ja käytön edistämisestä aina tuotteisiin asti. Suomi pitää tärkeänä, että strategia mahdollistaa metsien kestävän hyödyntämisen ja kunnioittaa omaisuudensuojaa samalla kun huolehditaan ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteista*.” Samaan asiayhteyteen liittyen MTK muistuttaa eduskunnan suuren valiokunnan kannasta (*SuVL 3/2020 vp*): ”*Suuri valiokunta yhtyy maa- ja metsätalousvaliokunnan (MmVL 3/2020 vp) näkemykseen siitä, että myös metsiä ja metsäsektoria varten on laadittava kokonaisvaltainen strategia, joka kattaa koko metsäsektorin arvoketjun. Strategian tulisi mahdollistaa metsien kestävä hyödyntäminen ja omaisuuden suoja samalla kun huolehditaan ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä tavoitteista. Kokonaisuuteen kuuluvat myös hiiltä varastoivat tuotteet. Metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin kansallisen päätäntävallan piirissä*.”

Johdonmukaisuuden vuoksi MTK pitää asianmukaisena, että EU:n metsästrategiaa ja toimivaltakysymyksiä koskeva Suomen kanta, joka jo aiemmin on muodostettu, ilmenee myös EU:n biodiversiteettistrategiaa koskevasta kannasta selkeästi.

MTK korostaa, että EU:n biodiversiteettistrategia ei ole demokraattisesti valmisteltu yhteiseurooppalainen näkemys, vaan komission esitys etenemistavasta.

MTK pitää välttämättömänä, että Suomi puolustaa kannassaan metsäasioihin liittyvää kansallista päätäntävaltaa.

Lisäksi MTK pitää olennaisen tärkeänä sitä, että Suomi painottaa EU:ssa käytävissä keskusteluissa kompetenssikysymysten ohella myös EU:n oikeudelliseen ytimeen kuuluvia läheisyys- ja suhteellisuusperiaatteita. Tämän on aiheellista näkyä myös kannassa.

MTK katsoo, että esim. suojelua ja ennallistamista koskevat ratkaisut on tehtävä kansallisella tasolla kansallisten strategioiden ja/tai ohjelmien kautta, jotta toimenpiteet on mahdollista kohdentaa ja priorisoida tarkoituksenmukaisesti ja toteuttaa kustannustehokkaasti sekä maanomistajien oikeuksia kunnioittaen. Suomi on monessa mielessä edelläkävijä, sillä meillä on jo kansallisella tasolla käytettävissä monipuolinen toimenpidekokonaisuus (esim. METSO- ja Helmi-ohjelmat).

Edellä esiin tuotujen perustavanlaatuisten seikkojen ohella MTK esittää eräitä huomiota EU:n uuden biodiversiteettistrategian yksityiskohtaisemmasta sisällöstä. Strategiaan sisältyy monia kirjauksia, jotka ovat Suomen näkökulmasta haasteellisia. Turvemaiden tiukka suojelu on suomalaisen maa- ja metsätalouden kannalta merkittävä uhka. MTK huomauttaa, että Suomessa turvemaiden osuus metsämaasta on noin neljännes, minkä lisäksi turvemailla on myös noin neljännes puuston kokonaistilavuudesta ja sen kasvusta. Turvepelloilla on ruoantuotannon ja siihen vahvasti linkittyvän huoltovarmuuden näkökulmasta olennaisen tärkeä merkitys.

Strategiaan sisältyvät linjaukset kaikkien vanhojen metsien tiukasta suojelusta sekä ”luonnonläheistä metsätaloutta” koskevista komission ohjeistuksista ovat puolestaan esimerkkejä toimenpiteistä, joihin liittyy epätäsmällisyytensä ja metsien talouskäyttöön kytkeytyvien vaikutustensa vuoksi merkittäviä riskejä. Maatalouden osalta eniten huolta aiheuttavat kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämiseen liittyvät tavoitteet. MTK toteaa, että biodiversiteettistrategiassa esitetyt keinot ja toimenpiteet, joilla sinänsä kannatettavaan ja tärkeään päämäärään pyritään, eivät ole suomalaisen maa- ja metsätalouden tai maanomistajien kannalta tasapainoisia eivätkä hyväksyttäviä.

Omaan, luonnon monimuotoisuutta käsittelevään ohjelmaansa viitaten MTK painottaa, että biodiversiteetin turvaamisessa ja edistämisessä kokonaisuus ratkaisee. Maa- ja metsätalouden näkökulmasta tarvitaan hyviä viljely- ja metsänhoitokäytäntöjä, kohdennettua luonnonhoitoa ja ennallistamista sekä maanomistajalähtöistä vapaaehtoista suojelua. Kuten jo aiemmin on tuotu esiin, MTK muistuttaa Suomen olevan monessa asiassa edelläkävijä ja tekevän siten kyllä osansa. MTK huomauttaa, että puolet Euroopan tiukasti suojelluista metsistä sijaitsee Suomessa. Kasvinsuojeluaineiden käytön taso on puolestaan Suomessa alhaisimpia EU:ssa ja niiden käytön tavoitteena on aina satokasvin laadun ja viljelyvarmuuden parantaminen.

MTK pitää välttämättömänä sen varmistamista, että velvoitteet jakautuvat eri jäsenmaille oikeudenmukaisesti eikä Suomi joudu muiden vastuiden kantajaksi. Tämän seikan on syytä ilmetä myös Suomen kannasta.

EU:n biodiversiteettistrategian laadintaprosessin eri vaiheissa MTK on tuonut esiin, että nimensä mukaisesti uuden biodiversiteettistrategian tulisi pysyä strategisella tasolla. Jäsenmaat ovat lähtötilanteiltaan ja luonnoltaan hyvin erilaisia, joten yksi EU:n tasolla päätetty yksityiskohtainen malli ei sovi kaikille.

MTK:n mukaan Suomen kannassa tulee ilmaista, että strategian toimeenpanon tarkemman suunnittelun ja toteutuksen tulee tapahtua jäsenmaiden tasolla tarkoituksenmukaisen kohdentamisen ja priorisoinnin, kustannustehokkuuden sekä maanomistajien oikeuksien kunnioittamisen varmistamiseksi. Strategiassa ja sen vuoksi mahdollisesti tehtävissä toimenpiteissä on myös kunnioitettava maanomistajien omaisuudensuojaa etenemällä vapaaehtoisuuteen perustuvilla toimintamalleilla laillisesti sitovien ja pakottavien toimintamallien sijaan.

MTK huomauttaa biodiversiteettistrategian valmisteluprosessin olleen monelta osin ongelmallinen ja epätyydyttävä. Komissio työsti strategiaa erittäin itsenäisesti ja ainakin sidosryhmien osallistaminen oli puutteellista. Hahmoteltujen tavoitteiden ja toimenpiteiden vaikutuksia ei arvioitu sen paremmin talouden, ympäristöllisen vaikuttavuuden, kustannusvaikutusten tai rahoitustarpeiden taikka maanomistajien oikeuksien näkökulmasta.

Strategia laadittiin ennen kuin aiemman strategian loppuarviointi oli suoritettu ja ennen kuin globaaleista YK:n CBD-sopimukseen liittyvistä uusista tavoitteista oli päätetty. MTK pitää sekä hyväksyttävyyden että strategialla tavoiteltavan lopputuloksen laadukkaan toteutumisen kannalta välttämättömänä, että toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota avoimuuteen ja osallistamiseen sekä vaikutus- ja vaikuttavuusarviointeihin.

> *MTK muistuttaa, että Suomessa on kansallisella tasolla päästy pitkälle luonnon monimuotoisuuteen liittyvässä yhteiskunnallisessa keskustelussa, eri osapuolten roolin tunnistamisessa ja faktapohjaisessa päätöksenteossa. Näin ollen Suomen on kannassaan mielekästä korostaa edellä esiintuotuja näkökohtia.*

Yhteenvetona edellä esitetystä MTK toteaa pitävänsä välttämättömänä, että seuraavat realistisuutta ja tasapainoisuutta lisäävät, kestävän maa- ja metsätalouden ratkaisevan tärkeää merkitystä esiin tuovat sekä maanomistajien näkökulmasta hyväksyttävyyttä ja siten strategian käytännön toimeenpanokelpoisuutta edistävät huomiot sisällytetään Suomen kantaan osaksi E-kirjettä:

- *Strategian päätavoite on kannatettava, mutta ”tarkoitus ei pyhitä keinoja”.*
- *Strategiassa tarvitaan realismia ja tasapainoista kokonaiskuvaa: kestävyyden osalta on muistettava kaikki eri osa-alueet. Kokonaiskestävyyden ajatus on välttämätön lähtökohta, johon liittyen tarvitaan monipuolista politiikkakoordinaatiota ja -koherenssia.*
- *EU:lla ei ole yhteistä metsäpolitiikkaa, vaan asia kuuluu kansalliseen toimivaltaan. Tästä lähtökohdasta on pidettävä jatkossakin kiinni. Lisäksi strategian toimeenpanossa sekä EU-tasoisen ohjauksen mielekkyyttä ja hyväksyttävyyttä pohdittaessa on muistettava läheisyys- ja suhteellisuusperiaatteet.*
- *EU:n metsästrategian ei tule olla miltään osin alisteinen EU:n uudelle biodiversiteettistrategialle, sillä metsästrategiaa tarvitaan osaltaan varmistamaan kokonaiskestävyyden huomioiminen ja sen toteutumisen varmistaminen. Metsiin liittyvät asiat on käsiteltävä osana EU:n metsästrategiaa ja sellaisissa toimielimissä / työryhmissä, jotka ovat vakiintuneita ja hyväksyttyjä.*
- *Reilu taakanjako on muistettava: Suomi ei metsäisenä ja turpeisena maana voi kantaa muihin jäsenmaihin verrattuna suurempaa taakkaa. Vastuunjaon on oltava oikeudenmukaista myös eri elinkeinojen (esim. maa- ja metsätalous vs. muut) ja eri ihmisryhmien (esim. maanomistajat vs. muut) välillä.*
- *Maanomistajien omaisuudensuojan kunnioittaminen ja oikeusturvan toteutuminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen hyväksyttävyyden lisääminen on mainittava strategian toteuttamisen keskeisinä reunaehtoina. Vapaaehtoiset toimintamallit on mainittava ensisijaisina keinoina toteuttaa esim. suojelua tai ennallistamista.*
- *Strategian toimeenpanon jokaiseen vaiheeseen on liityttävä perusteellinen vaikutus- ja vaikuttavuusarviointi.*
- *EU:n biodiversiteettistrategiaa koskevaan E-kirjeeseen sisällytettävien maataloutta koskevien kantojen on oltava yhdenmukaisia Pellolta pöytään -strategiaa koskevaan E-kirjeeseen sisällytettävien kantojen kanssa.*

Selvyyden vuoksi MTK liittää tämän kirjallisen asiantuntijalausuntonsa oheen (Liite 1) E-kirjeen sen osan, jossa Suomen kanta ilmaistaan. MTK on tehnyt tekstiin suoria muutosehdotuksia edellä esiin tuomiensa näkökulmien perusteella.

Helsingissä 8.9.2020

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Liisa Pietola
ympäristöjohtaja

Suomen kanta

Suomi pitää komission esitystä biodiversiteettistrategiasta kunnianhimoisena ja kokonaisvaltaisena strategiana, jolla voidaan saada aikaa merkittäviä parannuksia luonnon monimuotoisuuden tilaan. Sen toimeenpano on kuitenkin tehtävä kaikki kokonaiskestävyyden eri osa-alueet tasapainoisesti huomioiden ja hyväksyttävästi. Strategia on osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa ja taloudellisen elvytysohjelman politiikkakokonaisuutta sekä vastaa tavoitteiltaan Suomen hallitusohjelman yleisiä tavoitteita monimuotoisuudesta. Komission vaikutuksiltaan merkittävimpiä ehdotuksia ovat suojeltujen alueiden verkon laajentaminen sekä kunnianhimoisen EU:n luonnon ennallistamisohjelman kehittäminen.

Suomi pitää tärkeänä, että kaikki EU:n politiikat edistävät Euroopan luontopääoman säilyttämistä ja ennallistamista ottaen huomioon lyhyen ja pitkän tähtäimen kokonaiskestävyys. Suomi pitää hyvänä yhteistyön lisäämistä EU:n Biodiversiteetti- ja Pellolta pöytään strategioilla sekä niiden toimeenpanossa, mutta korostaa metsiin liittyen metsäpolitiikan kuuluvan jäsenmaiden toimivaltaan.

Luonnon monimuotoisuuskadon pysäyttämiseksi on kiinnitettävä erityisesti huomiota kansainvälisen IPBES-paneelin maailmanlaajuisen biodiversiteetin tilaa koskevaan arviossa esitettyihin luonnon kantokykyä heikentäviin taustasyihin: luonnonvarojen ylihyödyntäminen, muutokset maa- ja merialueiden käytössä, ilmastonmuutos, saastuminen sekä haitalliset vieraslajit. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota välillisten muutostekijöiden, kuten kaupungistumisen, väestönkasvun ja yhteiskunnan arvo- ja talouskysymysten vaikutuksiin. Tarvittavia toimenpiteitä mietittäessä ja niitä toimeenpantaessa on kuitenkin globaalien uhkien ohella kiinnitettävä huomiota kunkin maan ja alueen tilanteeseen, sillä vaikka luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen on maailmanlaajuinen ongelma ja monet negatiivisen kehityksen osatekijät ovat eri alueiden osalta yhteneviä, toimivat ratkaisut vaihtelevat maittain ja alueittain.

Luonnon monimuotoisuustavoitteita edistävien toimenpiteiden vaikuttavuutta ja sen seurantaa voidaan vahvistaa Euroopan laajuisilla rakenteellisia muutoksia edistävillä politiikkatoimilla, mutta toimien on oltava hyväksyttäviä ja tasapainoisia. Vaikuttavuutta voidaan lisätä myös edistämällä ilmasto-, vesi-, maaperä sekä biodiversiteettipolitiikan synergiahyötyjä erityisesti maatalous- ja metsä- sekä rakentamisen ja maankäytön politiikan toimenpanossa kokonaiskestävyydestä huolehtien ja muistaen, miten ratkaiseva merkitys em. toiminnoilla on esim. kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Suomi pitää tärkeänä, että EU toimii globaalina edelläkävijänä biodiversiteettipolitiikassa ja, että kansainväliset, EU:n omat sitoumukset ja kansallinen toimeenpano vievät samaan suuntaan ollen paitsi kunnianhimoisia, myös realistisia ja tasapainoisia.

Tavoitteena tulee olla luonnon monimuotoisuuden ja luonnonvarojen ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä käyttö ja kehitys, joka turvaa paitsi luonnon monimuotoisuuden säilymisen myös tulevien sukupolvien elinmahdollisuudet ja luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvat elinkeinot. On myös muistettava, että taakanjako

jäsenmaiden kesken suojelussa ja ennallistamisessa on oltava Suomen kannalta kohtuullinen. Suomi korostaa, että taloudellisen toiminnan, elämisen ja asumisen tulee olla mahdollista koko unionin alueella. EU-jäsenmaiden kesken on suojelussa ja ennallistamisessa pyrittävä vapaaehtoisuuteen ja luonnon monimuotoisuuden kannalta priorisoituihin toimiin eri maiden lähtökohtia huomioiden.

MUUTOKSEN MAHDOLLISTAVAT TEKIJÄT

Suomi on sitoutunut tietopohjaisen politiikkaan ja pitää tärkeänä, että eri tieteenaloja yhdistävää tieteellistä tietopohjaa edelleen vahvistetaan. Suomi katsoo, että tavoitteiden ja toimien on perustuttava kattaviin vaikutusanalyyseihin. Toimien vaikuttavuutta on seurattava ja seurannan tulosten tulee ohjata toimeenpanoa niin, että kokonaiskestävyys toteutuu. Eri toimijat tarvitsevat luotettavaa tietoa luonnon monimuotoisuuskadon estämisen kustannustehokkaista toimista ja niiden vaikuttavuudesta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Suomi kannattaa komission pyrkimystä tarkoituksenmukaisen hallinta- ja seurantajärjestelmän kehittämiseksi ja pitää tärkeänä, että tieto on käytettävissä kaikilla päätöksenteon tasoilla yksityisellä ja julkisella sektorilla. Suomi tukee komission esitystä tiedon osaamiskeskuksen perustamisesta ja ekosysteemipalveluiden arvottamisen kehittämisestä EU:ssa, mutta edellyttää, että valmistelu on avointa, osallistavaa ja eri näkökohdat huomioivaa. Lisäksi Suomi edellyttää, että työ tehdään laajassa yhteistyössä komission eri pääosastojen kesken.

Suomi toteaa, että tietoisuus- ja osaamisvajeen parantamiseksi tulee eri toimialoilla kehittää neuvontapalveluita ja koulutusta.

Suomi korostaa erityisesti, että näiden kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttaminen vaatii yhteisiä ponnisteluja ja vastuun kantamista EU:lta, sen jäsenvaltioilta, julkisilta- ja yksityisiltä toimijoilta, sidosryhmiltä ja kansalaisilta. Tämän takia on keskeistä ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden tilaa koskevan tiedon lisäksi eri alojen, alueiden ja jäsenvaltioiden erilaiset lähtötilanteet, politiikkatavoiteasetannan ristiriidat, haasteet ja mahdollisuudet sekä kestävän kehityksen sosiaaliset ja taloudelliset tekijät lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä. Suomi pitää tärkeänä vahvistaa alueellisten ja paikallisten toimijoiden roolia sekä yhteistyötä elinkeinonharjoittajien ja maanomistajien kanssa. Suomi painottaa, että taakanjaon reiluuden olevan välttämätön edellytys asioissa etenemiselle. Vastuiden on jakauduttava oikeudenmukaisesti ja hyväksyttävästi paitsi EU:n jäsenmaiden kesken, myös eri elinkeinojen ja eri ihmisryhmien kesken.

Suomi näkee, että toimeenpanon lähtökohtana tulee olla lintu- ja luonto, vesipuite-, tulva- ja meristrategiadirektiivien oikeasuhtaisen täytäntöönpanon varmistaminen. Lintu- ja luontodirektiivien liitteitä tulee päivittää tieteellisen tiedon pohjalta ottaen huomioon muutokset lajien kannoissa, levinneisyysalueissa, elinympäristöissä sekä uhanalaisuusarvioinneissa. Päivityksessä tulee tarkastella myös sosiaalista kestävyyttä.

Suomi pitää erittäin tärkeänä riittävän rahoituksen ja erilaisten EU- ja kansallisten rahoitusinstrumenttien kohdistamista strategian toimeenpanoon tavoitteiden saavuttamiseksi. Muutettua rahoituskehysehdotusta vuosille 2021-2027 (MFF+) ja ehdotusta uudeksi elpymisvälineeksi tarkastellaan ja linjataan erikseen ehdotuksia koskevassa valtioneuvoston kirjeessä E 64/2020 vp. Komission ehdotuksen rahoituksen mitoitukseen ja rahoituksen luonteeseen otetaan erikseen kantaa osana rahoituskehysneuvottelujen kokonaisuutta. Li-

säksi Suomi pitää tärkeänä tarkastella laajemmin erilaisia muutokseen kannustavia taloudellisia instrumentteja, lisätä ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden synergiahyötyjä rahoituksessa sekä kehittää vihreitä julkisia hankintoja.

Suomi pitää tärkeänä merkittävästi vahvistaa yritysten roolia luonnon monimuotoisuustavoitteiden toimeenpanossa osana yhteiskunnan rakenteellista muutosta ja edistää tiedon integroimista toiminnan vaikutuksista luontopääomaan yritysten päätöksenteossa ja raportoinnissa. Suomi korostaa tarvetta yhteensovittaa elinkeinoihin ja yritystoimintaan liittyvät näkökulmat ympäristöllisten näkökulmien kanssa kannustavuuteen perustuvilla toimintamalleilla rajoittavuuteen perustuvien toimintamallien sijaan.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN SUOJELU

EU:n suojelupinta-alatavoitteen kasvattaminen on perusteltua luonnon monimuotoisuuden suojelun sekä YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen puitteissa vuoden 2020 jälkeisistä tavoitteista käytävien neuvottelujen kannalta. Suomi pitää EU-tason 30 % suojelupinta-alatavoitetta sekä maa- että merialueilla tervetulleena, mutta painottaa hyväksyttävän toimeenpanon edellyttävän vapaaehtoisuuteen perustuvia toimintamalleja. Suomi katsoo, että suojelutavoitteiden täyttämisessä tulee ottaa huomioon muut suojelualueiden ulkopuolella luonnon monimuotoisuutta turvaavat alueet (OECM).

Suomi tukee alueiden tiukalle suojelulle esitettyä EU-laajuista 10 % tavoitetta. Suojelutavoitteiden tulee olla saavutettavissa jäsenmaiden valitsemilla keinoilla ja jäsenmaiden olosuhteet huomioiden. Suomi osallistuu aktiivisesti tähän liittyvään komission valmistelutyöhön. Suomi pitää välttämättömänä edellytyksenä sitä, että tiukalla suojelulla tarkoitetaan eri jäsenmaissa samoja asioita ja että tavoitteen saavuttamisen tarkastelu on siten eri jäsenmaiden kesken reilua. Pinta-alatavoitteiden lisäksi Suomi korostaa suojelun laadun merkitystä ja maatasolla toteutettavien hyvien käytänteiden, kuten vapaaehtoisten suojelutoimien tunnistamista.

Suomi kannattaa komission esitystä kansallisten sitoumusten esittämistä osana EU-tason kokonaistavoitteita ja osallistuu osaltaan aktiivisesti mahdollisten lisäsuojelutarpeiden sekä muiden alueperusteisten suojelukeinojen määrittämiseen kansallisesti. Suomi korostaa, että esitetyt prosentuaaliset suojelutavoitteet koskevat koko EU:ta eikä niiden toteutumista ole siten tarkoitus tarkastella yksittäisen jäsenmaan tasolla.

Suomi pitää EU-tasolla tarkasteltuna tärkeänä, että, suojelualueet kattavat luonnonmaantieteellisesti edustavasti ja alueellisesti tasapainoisesti elinympäristöjä maalla, merellä ja vesialueilla, ja että alueiden suojelumääräykset ja hoito turvaavat suojeltujen luontoarvojen säilymisen. Suojelualueiden kytkeytyneisyyttä voidaan parantaa ennallistamalla elinympäristöjä. Suojelualueiden kytkeytyneisyyden varmistaminen on erityisen tärkeätä urbaaneissa ympäristöissä, ilmastonmuutoksen vaikutusten vuoksi ja rajat ylittävän luontoarvojen turvaamisessa.

ELINYMPÄRISTÖJEN EKOLOGISEN TILAN PARANTAMINEN

EU:n ennallistamisohjelma

Suomi pitää merkittävänä, mutta monelta osin vielä epäselvänä komission ehdottamaa vuoteen 2030 ulottuvaa EU:n laajuisen eri elinympäristöjä ja lajeja sekä ekosysteemipalveluja koskevan ennallistamisohjelman laatimista. Ohjelman tavoitteena on vähentää luontopääomaan kohdistuvia haitallisia paineita, ennallistaa heikentyneitä ekosysteemejä ja varmistaa ekosysteemien hyvä tila paitsi luonnonsuojelualueverkostossa myös sen ulkopuolella. Suomi kannattaa toimintamallia, jossa jäsenmaat esittävät sitoumuksensa EU:n kokonaistavoitteen toimeenpanossa mm. osana kansallisia luonnon monimuotoisuusstrategioita ja toimintaohjelmia. Edellä todettuun viitaten Suomi kuitenkin huomauttaa, että taakanjako jäsenmaiden kesken myös ennallistamisessa on oltava Suomen kannalta kohtuullinen.

Suomi pitää tärkeänä, että ennallistaminen määritellään johdonmukaisesti ja ymmärretään samalla lailla globaalisti ja EU:n sisällä. Ennallistamista koskevaa tavoitetta tulisi tarkastella osana suojelun ja kestävän hoidon ja käytön toimenpiteiden muodostamaa kokonaisuutta. Suomi pitää tärkeänä uusiutuvien luonnonvarojen ja hiilipitoisten ekosysteemien, kuten turvepeltojen ja kosteikkojen kestävän hoidon ja käytön edistämistä, millä on merkittäviä positiivisia synergiahyötyjä ilmaston lisäksi myös vesien ja luonnon monimuotoisuuden tilassa. Ennallistamis- ja suojelutavoitteiden täyttäminen ei saa heikentää ruokaturvaa tai maaseudun elinkeinojen toimeentulomahdollisuuksia.

Suomi on sitoutunut maa- ja vesielinympäristöjen sekä maaperän tilan parantamiseen ja on viime vuosina edistynyt ennallistamiseen liittyvän kokemuksen, tietotason ja toimeenpanon osalta. Suomi pitää tärkeänä, että elinympäristöjen tilan parantamisen yhteydessä otetaan huomioon myös hiilinielujen ja -varastojen turvaaminen. Pääsääntöisesti tulee pyrkiä säilyttämään olemassa oleva monimuotoisuus kaikilla sen tasoilla.

Suomi pitää hyvänä olemassa olevan EU:n luonnonsuojelulainsäädännön toimeenpanon tehostamista ja kannattaa ehdotettua tavoitetta EU:n lainsäädännöllä suojeltujen lajien ja luontotyyppien tilan parantamiseksi 30 %:lla. Ilmastonmuutoksesta johtuva elinympäristöjen tilan heikentyminen on vaikeasti pysäytettävissä, mihin liittyen Suomi korostaa kestävän, uusiutuvien luonnonvarojen käytön tarjoamia mahdollisuuksia ilmastoratkaisujen tarjoajana. Samoin usean etenkin elinkierroltaan vaeltavan lajin eteen on tehtävä monia toimenpiteitä ja useilla eri alueilla, monen lajin osalta jopa usean eri maan alueella. Näiltä osin ehdotettu tavoite heikentymättömyydestä voi kuitenkin olla joidenkin lajien ja luontotyyppien osalta mahdotonta saavuttaa vuoteen 2030 mennessä tai lainkaan. Suomi huomauttaa, että positiiviseen suuntaan tapahtuvien kehityskulkujen vaikutukset voivat näkyä luonnossa viiveellä, mikä on otettava huomioon toimenpiteitä mitoitettaessa ja niiden vaikuttavuutta eri ajankohtina arvioitaessa.

Merien ja sisävesien ennallistaminen

Suomi pitää tärkeänä vesipuite- ja meristrategiadirektiivien täyden toimeenpanon ja hyvän vesien ja meren tilan saavuttamisessa ja ylläpitämisessä. Tämä tapahtuu muun muassa vähentämällä eri sektoreiden toiminnan haitallisia vaikutuksia vesien tilaan valuma-alueella ja ennallistamalla tärkeitä elinympäristöjä. Suomi korostaa kuitenkin tarvetta huomioida

kokonaiskestävyyteen liittyvät näkökohdat esim. elinkeinojen toimintaedellytysten turvaamiseen liittyen. Merialueiden ja sisävesien tilan parantaminen edellyttää mm. rehevöitymisen ja rakentamisen haittojen vähentämistä tukevia toimenpiteitä useilla politiikkasektoreilla.

Suomi pitää hyvänä vesi- ja meriluonnon ennallistamista sekä virtavesissä ekologisen virtaaman saavuttamista muun muassa poistamalla tai mukauttamalla virtaaman esteitä ja kunnostamalla kosteikkoja. Suomi pitää hyvänä vesien hyvän tilan edistämisessä patoamisen ja vedenoton ympäristölupien tarkastelua ja tarkistamista. Suomi kannattaa vaelluskalakantojen elvyttämistä. Suomen mielestä jokien ennallistamisen lisäksi tulisi ennallistaa myös pien- ja latvavesiä. Suomi kuitenkin korostaa, että EU-tavoitteista huolimatta ennallistamista koskevat tavoitteet ja toimeenpanoratkaisut tulisi muiden elinympäristöjen tapaan myös vesi- ja meriluonnon osalta tehdä jäsenvaltioiden tasolla.

Suomi näkee, että merialuesuunnittelua ja luonnonvarojen hyödyntämistä tulee tehdä kestävästi tietopohjaisen politiikan mukaisesti. Suomi pitää tarpeellisena säädellä merellä tapahtuvaa kalastusta ja muuta taloudellista toimintaa meriympäristölle haitallisten ja kumuloituvien vaikutusten estämiseksi ja vähentämiseksi. Laiton, ilmoittamaton ja sääntelemätön (LIS) kalastus tulee estää tehokkailla ja tarkoituksenmukaisilla toimilla. Suomi tukee komission tavoitetta pitää kalastuskuolevuus enintään kestävän enimmäistuoton tasolla. Suomi tukee yleistä tavoitetta edistää valikoivampien pyydysten ja pyyntimenetelmien käyttöä sivusaalismäärien, erityisesti uhanalaisten lajien, vähentämiseksi sekä sivusaaliisiin liittyvän tiedonkeruun kehittämistä. Suomi pitää tärkeänä vesiviljelyn kestävyyden kehittämistä. Uhanalaisten lajien sekä luontotyyppien kannalta tärkeitä alueita tulee suojella sellaisilta meriympäristöä muuttavilta toiminnoilta, jotka olennaisella tavalla heikentävät biodiversiteettiä ja ekosysteemin toimintaa.

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen maatalousympäristöissä

Suomi pitää tärkeänä edistää luonnon monimuotoisuutta maatalousympäristöissä osana kestävämpään ruokajärjestelmään siirtymistä ja katsoo, että komission ehdottamat EUlaajuiset toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia. Suomi pitää tärkeänä varmistaa toimien vaikuttavuus sekä vaikuttavuuden seuranta sekä huomioida strategian toimeenpanossa jäsenvaltioiden lähtötilanteet ja olosuhteet.

Suomi pitää hyvin tärkeinä toimia pölyttäjäkadon pysäyttämiseksi ja pölyttäjäkannan ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. Pölyttäjien merkitys myös metsissä on huomattava esimerkiksi marjasatojen kannalta.

Suomi pitää tärkeänä edistää geenivarojen säilyttämistä, käyttöä ja geneettistä monimuotoisuutta viljelykasvien ja kotieläinten jalostuksessa erityisesti ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistamiseksi maataloudessa. Sopeutumisen näkökulmasta paikallinen kasvinjalostus on tärkeää.

<u>Yhteiseen maatalouspolitiikkaan (YMP) kytköksissä olevat tavoitteet</u>
Moni biodiversiteettistrategian tavoitteista on kytköksissä YMP:n uudistukseen. Suomi katsoo, että luonnon monimuotoisuutta, ilmastokestävyyttä sekä vesien tilaa voidaan samanaikaisesti parantaa YMP:n toimenpiteiden ja ehdollisuuden kautta.

Suomi on sitoutunut uuden yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) kehittämiseen, ja sen erityistavoitteeseen edistää luonnon monimuotoisuutta, ekosysteemipalveluja ja säilyttää arvokkaita maisemia sekä turvata viljelijöiden toimeentuloa ja ruoantuotannon kilpailukyky. Suomi katsoo, että maatalouden osalta tiedonannon ilmasto- ja ympäristötoimia tulee toteuttaa YMP:n ja strategiasuunnitelmien kautta kunkin jäsenvaltion olosuhteisiin sopivalla tavalla ja niiden tulee perustua jäsenvaltioissa kansallisesti havaittuihin tarpeisiin. Suomen kannat YMP:n uudistuksen asetusehdotuksiin on kuvailtu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeissä (UJ 5/2019 vp ja UJ 4/2020 vp). Suomi pitää tärkeänä, että kansallisten YMP:n strategiasuunnitelmien sisältövaatimukset ja valvontavelvoitteet ovat suunnitelmien hyväksymiseen ja toimeenpanoon liittyvien viivästymien välttämiseksi mahdollisimman aikaisin jäsenvaltioiden tiedossa.

Suomi pitää tärkeänä, että jäsenmaat ottavat ehdotettavat EU:n laajuiset CAP:n biodiversiteetti-indikaattorit käyttöön ja kehittävät pitkäjänteistä omaa kansallista biodiversiteettivaikutusten seurantaa. Strategian toimeenpanon ja vaikuttavuuden seurantaa ja YMP:n indikaattorien synergiaa tulee vahvistaa ja tulisi pyrkiä mahdollisimman yhdenmukaiseen mittaristoon.

Kasvinsuojeluaineet, ravinnepäästöt, luomuviljely ja maisemapiirteet

Suomen kannat tavoitteisiin koskien kasvinsuojeluaineita, ravinnepäästöjä ja lannoitteita sekä luomuviljelyä on kuvattu tarkemmin Pellolta pöytään -strategian E-kirjeessä.

Kasvinsuojeluaineiden suhteen Suomi korostaa riskien vähentämisen merkitystä, mutta riskinarviointia tulee edelleen parantaa. Suomi pitää tärkeänä vaihtoehtoisten torjuntamenetelmien ja –tekniikoiden käytön lisäämistä sekä vähäriskisten kasvinsuojeluaineiden käyttöä. Kasvinsuojelun tulee olla ekologisesti kestävää ja noudattaa varovaisuusperiaatetta. Suomi voi hyväksyä yleisen tavoitteen kasvinsuojeluaineiden käytön määrällisestä vähentämisestä EU:n tasolla, mutta komission tavoite prosentuaalisesta määrän vähentämisestä on kuitenkin epäselvä ja vaatii edelleen tarkennusta. Suomi voi tukea käytön määrällistä vähentämistavoitetta kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön direktiivin 4 artiklan mukaisille erityisesti tarkkailtaville tehoaineille.

Suomi tukee komission tavoitetta ravinnekuormituksen vähentämistarpeiden tunnistamisesta, mutta huomauttaa, että Itämeren valtiot ovat HELCOM:ssa sopineet Itämeren ravinnekuormituksen katosta ja valtiokohtaisista vähentämistavoitteista. Suomi katsoo, että on tärkeää vahvistaa lainsäädännön toimeenpanoa kuormituksen vähentämiseksi. Suomi kannattaa mineraalilannoitteiden käytön hallittua vähentämistä niiltä osin, kun se on viljelykasvin tarpeiden mukaista eikä vaaranna satotasoja. Suomi pitää tärkeänä edistää ravinteiden kierrätystä sekä täsmäviljelyn tekniikoiden hyödyntämistä ja muita kestäviä käytäntöjä mineraalilannoitteiden käytön vähentämiseksi.

Suomi pitää myönteisenä tavoitteena nostaa luonnonmukaista tuotantoa kotieläin- ja kasvintuotannossa EU:ssa 25 %: iin maatalousalasta, ottaen kuitenkin huomioon, että tuotannon kasvun tulee tapahtua markkinalähtöisesti vastaten kulutuksen ja vientimahdollisuuksien kasvua. Suomi myös tukee tavoitetta kannustaa viljelijöitä luomutuotannossa käytettyjen viljelytapojen hyödyntämiseen. Luomutuotanto tukee useita strategiassa asetettuja kestävän tuotannon tavoitteita.

Suomi tukee komission tavoitetta, että maatalousmaa sisältäisi monimuotoisia maisemapiirteitä, joilla lisätään luonnon monimuotoisuutta ja katsoo, että näiden toimien vaikuttavuutta tulee lisätä. Suomi katsoo, että ekologisen kytkeytyvyyden vahvistamisen keinoista

maatalousympäristöissä tarvitaan vielä lisätietoa. Suomi katsoo, että näiden toimien vaikuttavuutta tulee lisätä. Kuten U-jatkokirjeessä (UJ 4/2020 vp) on todettu, Suomi pitää hyvänä, että ei-tuottavia aloja olisi nykytason mukaisesti 5 %, mutta vähimmäisosuudesta ei tulisi säätää EU-tasolla vaan päätäntävalta tulisi olla jäsenmailla.

Suomi kannattaa toimenpiteiden vahvistamista maaperän kasvukunnon parantamiseksi, eroosion vähentämiseksi sekä maaperän orgaanisen aineen säilyttämiseksi ja lisäämiseksi. Suomi on sitoutunut edistämään kansainvälistä 4/1000-aloitetta maatalouden hiilensidonnan lisäämiseksi sekä kehittämään hiilensidontaa ja –varastointia edistävien viljelytapojen tutkimusta ja edistämään niiden käyttöönottoa.

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsissä

Suomi korostaa kestävän metsätalouden (SFM) ratkaisevan tärkeää merkitystä paitsi YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa, myös luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Suomi korostaa kasvavan metsäbiotalouden tärkeyttä kestävän kiertotalousyhteiskunnan luomisessa ja edellyttää, että EU:n biodiversiteettistrategista johtuvat ja siihen liittyvät toimenpiteet sovitetaan tasapainoisesti yhteen em. näkökulmien kanssa.

Suomi pitää luonnon monimuotoisuutta koskevan tietopohjan ja luonnon monimuotoisuuden tilan parantamista metsäsektorilla tärkeänä myös EU-tasolla, ja toteaa Suomen olevan metsäasioissa ja esim. metsätalouden kestävyydessä monelta osin edelläkävijä tarjoten esimerkkejä toimivista toimintamalleista myös muille EU:n jäsenvaltioille. Luonnonsuojelualueverkoston vapaaehtoisuuteen perustuvan kehittämisen lisäksi keskeistä on edistää talousmetsien luonnonhoitoa ja sen valtavirtaistamista edelleen osana jokapäiväistä metsänhoitoa.

Metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta, olisi perusteltua suojella jäljellä olevat luonnonmetsät. Suomi korostaa selkeiden ja vakiintuneiden käsitteiden hyödyntämistä, kuten esim. FAO:n luonnonmetsän määritelmää (primary forest). Vanhojen metsien ja luonnonmetsien suojelusta tulee voida päättää kansallisella tasolla.

Suomen mielestä EU:n metsästrategian tulee olla metsiin liittyvien politiikkojen yhteensovittamisen työkalu, minkä vuoksi biodiversiteettistrategian linjauksilla ei pidä vähentää metsästrategian mahdollisuuksia toimia metsiä koskevia tavoitteita ja politiikkoja koordinoivana välineenä. Suomi yhtyy näkemykseen, että metsittäminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei aiheuteta haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle.

Suomi katsoo, että metsiä ja metsäsektoria varten on laadittava vahva, itsenäinen ja kokonaisvaltainen strategia. Strategian tulisi parantaa metsiin ja metsäsektoriinvaikuttavien aloitteiden politiikkajohdonmukaisuutta ja kattaa koko metsäsektorin arvoketju metsien kestävän hoidon ja käytön edistämisestä aina tuotteisiin asti. Suomi pitää tärkeänä, että metsästrategia mahdollistaa metsien kestävän hyödyntämisen ja kunnioittaa omaisuudensuojaa samalla kun huolehditaan ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteista. Suomi katsoo, että metsästrategian kautta voidaan edistää myös puurakentamista.

Metsätalouteen liittyvien toimien on koko Suomen EU-jäsenyyden ajan tulkittu kuuluvan jäsenmaiden kansallisen kompetenssin piiriin. EU:lla on toimivaltaa ympäristö-, maatalous- ja energiasektoreilla, jotka joko suoraan tai välillisesti vaikuttavat metsiin. Suomi

katsoo, että metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin kansallisen päätäntävallan piirissä. Lisäksi, myös muutoin kuin metsäasioihin liittyen, Suomi korostaa tarvetta painottaa EU:n oikeudelliseen ytimeen kuuluvia läheisyys- ja suhteellisuusperiaatteita. Jäsenmaat ja niiden olosuhteet ovat erilaisia, ja jokaisella tulisi olla tieteeseen perustuvat kestävän metsänhoidon suositukset.

Metsänhoidon kysymyksissä ja määritelmissä tehtävän työn tulee hyödyntää olemassa olevia suosituksia metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä, ja biodiversiteettistrategian metsiin liittyvää työtä tulee tehdä laajassa yhteistyössä komission eri pääosastojen välillä ja pysyvää metsäkomiteaa hyödyntäen. Kansainvälisen metsäraportoinnin harmonisoimiseksi on tehty pitkäjänteistä työtä. Suomi toteaa, että, EU:n tulisi osaltaan edistää tätä työtä ja erityisesti raportointia luonnon monimuotoisuuden osalta.

Maaperä, saastuminen ja toimet rakennetuissa ympäristöissä sekä vieraslajit

Suomi pitää tärkeänä ja tarpeellisena EU:n maaperästrategian päivittämistä. Maaperän tilan parantaminen edellyttää haittojen vähentämistä tukevia toimenpiteitä useilla politiikkasektoreilla. Toimenpiteiden ja päätöksenteon tueksi tarvitaan tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa kokonaiskuvaa maaperän biodiversiteetistä, ekosysteemipalveluista ja niihin vaikuttavista tekijöistä eri alueilla ja maalajeilla.

Suomi pitää tärkeänä vähentää saastumisen, ml. muovit, ja rehevöitymisen haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen, ilmaan, vesiin sekä maaperään ja kannattaa Zero Pollution –toiminta- ja seurantaohjelman laatimista hyvänä.

Suomi pitää myös tärkeänä luonnon monimuotoisuuden, vihreän infrastruktuurin ja ekologisen kytkeytyvyyden lisäämistä rakennetussa ympäristössä.

Suomi toimeenpanee EU:n sekä omaa kansallista vieraslajilainsäädäntöä toteuttaen Suomen kansallisia vieraslajien torjuntaa koskevia hallintasuunnitelmia.

Kansainväliset asiat

Suomi pitää tärkeänä linjausta EU:n roolista globaalina edelläkävijänä luonnon monimuotoisuutta koskevissa asioissa mutta huomauttaa, että kunnianhimon lisäksi tarvitaan realismia ja tasapainoista kokonaiskuvaa kokonaiskestävyyden mukaisesti. Suomi tulee linjaamaan YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ns. post-2020 neuvotteluihin liittyvät kantansa osana valmistautumista vuonna 2021 pidettävään 15. osapuolikokoukseen.

Suomi pitää tärkeänä, että biodiversiteettisopimusten pöytäkirjat bioturvallisuudesta ja geenivarojen saatavuudesta ja hyötyjen oikeudenmukaisesta jaosta ovat kiinteä osa toimeenpanoa ja EU-yhteistyötä. Suomi pitää hyvänä, että EU laatii kattavan Afrikkastrategian.

Suomi on huolissaan maailmanlaajuisesta metsäkadosta sekä metsien tilan heikkenemisen vaikutuksista ja toteaa, että tavoitteiden saavuttaminen vaatii kokonaisvaltaista tarkastelua sekä lisätoimia. Viitaten Suomen puheenjohtajuuskaudella hyväksyttyihin neuvoston päätelmiin ja eduskunnan lausuntoihin aiheesta, Suomi pitää tärkeänä, että EU:n lainsäädäntöä kehitetään metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen minimoimiseksi. Suomi kannattaa

kehitysyhteistyön vahvistamista ja on sitoutunut metsäkadon pysäyttämiseen ja heikentyneiden elinympäristöjen ennallistamiseen maailmanlaajuisesti sekä tuotteiden toimitusketjujen läpinäkyvyyden lisäämiseen haitallisten vaikutusten vähentämiseksi. Suomi panostaa pitkäjänteiseen työhön globaalin metsäkadon ehkäisemiseksi ja metsien kestävän hoidon ja käytön edistämiseksi. Tavoitteiden saavuttamiseksi Suomi kannustaa keskittymistä globaalin metsäkadon aiheuttajiin, kuten maatalousmaan raivaamiseen, polttopuun keruuseen sekä maaoikeuskysymyksiin ja sen juurisyihin.

Suomi pitää tärkeänä ajantasaisten ex ante ja ex post -vaikutustenarviointien laatimista osana EU:n neuvottelemia kauppasopimuksia.

Vuodesta 2018 alkaen on YK:n yleiskokouksen mandaatilla neuvoteltu YK:n merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) uudesta täytäntöönpanosopimuksesta koskien kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden suojelua ja kestävää käyttöä (Biodiversity Beyond National Jurisdiction, BBNJ). Osana EU:ta Suomen tavoitteena on saada aikaan kunnianhimoinen sopimus, jolla osaltaan turvataan merten hyvinvointia tämän niin kutsutun aavan meren alueella, joka kattaa noin 70 % maailman merien pinta-alasta. Sopimuksella ei olisi välittömiä vaikutuksia Itämerellä, mutta kansallisesta näkökulmasta sopimus voisi erityisesti edistää suojelutavoitteita arktisilla merialueilla.